

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski, katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Cztery bezpłatne dodatki tygodniowe:

Przyjaciel Rolnika, Ognisko Domowe (dla rodzin),
Zeglad Tygodniowy (ilustr.) i Arkusz wieściowy.

OJCZYZNĘ BUDUJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółdz. z o. o.

Adres redakcji i administracji:

Leszno (Woj. Pozn.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki renumeracji ogłoszeń na ostatniej stronie.

Nr. 74.

Leszno, piątek dnia 28 listopada 1930 r.

Lok XL

Teoria i praktyka.

Pokój nie może być monologiem.

Przerywany na chwilę rozważania powyborcze, aby dać poczesne miejsce niemiennie aktualnym, zawsze ciekawym, arcyważnemu zagadnieniu dotyczącemu uwagom p. Lauzanne, kierownika politycznego działu, najpoczytniejszego dziennika paryskiego. Z iscie francuską bystrością porusza on w sposób lekki a jednak zasadniczy, subtelny a głęboki, sprawę pokoju europejskiego, której, bez względu na wszystkie nasze aktualności wewnętrzne, nie możemy porzucić z oka. Sprawa ta od lat nie schodzi z porządku dziennego, ale bynajmniej nie posuwa się naprzód a ostatnio — w związku z prowokacjami niemieckimi, wojowniczą mową Mussoliniego, z fantastyczną koncepcją sojuszu włosko-sowieckiego, tureckiego itd. (7 państw, 300 milionów ludzi), tajemniczą konferencją w Medjolanie (Litwinow — Grandi) — stała się palącą. Według poglądów fałszywych pacyfistów wszystko najlepiej się składa — ale to wesoła teoria, na której różowem tle tem posępniej zarysowuje się smutna praktyka.

Te właśnie smętne praktykę przeciwstawia p. L. nierealnym teoriom, których fałsz, naiwność, płytkość pogłębia zamęt, gmatwa sytuację. Nie rozwikła jej, nie zażegna, nie stworzy pokoju monolog — mógłby tego dokonać tylko zgodny chór. Zakłócić pokój potrafi jedno państwo, jedna indywidualność, ale zabezpieczyć go trwale może tylko powszechna dobra wola, a przynajmniej wola większości. (r.)

„Pokój nie może być monologiem”. Trafna definicja wyszła z ust senatora Berenger’a. Prawda jest: iż aby zawrzeć pokój, należy być dwójce. aby go utrwalić, potrzeba większej ilości partnerów.

Od lat powtarzamy uparcie naszą formułę pokojową: arbitraż, bezpieczeństwo, rozbrojenie! Od dziesięciu lat prowadzimy wojnę z cieniami chińskimi.

— Ależ to gra słów — twierdzi Paul Bancour — rozwinow o pokój. Trzeba podjąć pracę nad organizowaniem pokoju. Organizacja międzynarodowa już istnieje — Liga Narodów. Ale nie posiada ona żadnych środków i narzędzi działania. Trzeba ją w nie zaopatrzyć — trzeba jej dać „międzynarodową siłę zbrojną”.

Teoretycznie nie da się nie zarzucić tej koncepcji. Pokrywa się ona z żądaniami Francji. Ale faktycznie? Kto ją popiera, kto na nią się godzi? Międzynarodowa armia zbrojna? Anglia odpowiedziała kategorycznie — nie! nigdy! Ameryka — również. Ani w Anglii, ani w Ameryce nie chcą słyszeć nawet o urzeczywistnieniu tej koncepcji.

Bezpieczeństwo? Anglo-sasi wzbrazają jej sobie w ten sposób, iż wszyscy skasują armie i złożą przysięgę na Biblię. Utopia...

Arbitraż międzynarodowy? Roślina, wychodząca w atmosferze cieplarnianej, jest tak wątła, że należy wątpić, czy rozwinie się ona kiedykolwiek. Arbitraż bez sankcji karnych jest wogóle chimera i sankcje...

Radzę wszystkim, którzy nie upajają się iluzjami, lecz przykładają wagę do rzeczywistości, aby przeczuli się „paktoi arbitrażu”, sporządzonemu w laboratorium genewskim, który został już ratyfikowany przez naszą Izbę Deputowanych a przyjęcie przed obradą Senatu.

W artykule 39-ym tego paktu znajduje się ustęp: „Z paktu niniejszego mogą być wyłączone: a) wszystkie zatargi powstałe na tle wydarzeń, potrzebujących przystąpienia do paktu; b) zatargi dotyczące kwestii określonych przez prawo międzynarodowe, jako podlegające wyłącznej kompetencji danego państwa; c) zatargi, odnoszące się do określonych spraw”.

Po przeczytaniu tego ustępu człowiek ze zdrowym rozsądkiem złapie się za głowę, zapyta ze zdumieniem, co, na miły Bóg!, zostaje wogóle do arbitrażowania po wykluczeniu wszystkich wymienionych kwestii...

A gdy w roku 1928 pakt ten złożono do podpisania w Genewie, na pięćdziesiąt i kilka państw,

należących do Ligi Narodów, zgłosił swój akces do paktu i podpisał go osiem, wyraźnie osiem państw: Szwecja, Danja, Belgia, Norwegia, Holandia, Finlandja, Luksemburg i Hiszpanja. Podpisał go wkrótce Francja. Ale wśród adherentów nie znajdujemy, niestety, ani Anglii, ani Dominów brytyjskich, ani Niemiec, ani Włoch, ani Węgier — żadnego

poza tem z tych państw, które domagają się paktas et nefas rozbrojenia.

Widzimy, iż liczba chętnych przy budowie i organizowaniu pokoju jest ograniczona, groteskowo niewielka. A pokój nie może wszak być monologiem!

Stephane Lauzanne
redaktor polityczny paryskiego „Matin’a”

Pogłoski o encyklice w sprawie pokoju.

Prasa zagraniczna w dalszym ciągu powtarza pogłoski, że Ojciec św. ma wydać encyklikę o pokoju i rozbrojeniu.

Dolychczas potwierdzenia tej wiadomości ze strony czynników miarodajnych niema. Nie jest wyliczone, że asumpt do tych doniesień dał artykuł

wstępny „Osservatore Romano” z d. 20 b. m. omawiający dążenia do pokoju i rozbrojenia, przypominający oredzie pokojowe Papieża Benedykta XV z 1 sierpnia 1917 r. i w tendencjach pokojowych na pierwszy plan wysuwający ideę prawa (KAP.)

—o—

Blok 7 mocarstw, 300 milionów ludzi.

Fantastyczny pomysł sojuszu — nowa groźba dla pokoju międzynarodowego.

Rzym, 26. 11. (PAT.) Spotkanie ministra Grandiego z Litwinowem w Medjolanie wywołało zrozumiałe zainteresowanie w sferach politycznych. Było ono niespodzianką nawet dla tych, którzy dokładnie obserwowali przebieg rozpraw genewskich. Gwałtowne artykuły prasy włoskiej przeciw Sovietom pła publicystów takich, jak Gayda, Olivetti i inni, które ostatnio ukazały się w „Giornale della Domenica”, „Popolo d’Italia” i innych nie zapowiadały serdeczności, jaka towarzyszyła spotkaniu w Medjolanie. Dzienniki dzisiejsze nie wymieniają problemów, poruszonych przez obu polityków. Pewne światło rzuca korespondent genewski „Popolo d’Italia”, mówiąc, że nieoczekiwany wyjazd Litwinowa wywołał konsternację, oraz stwierdzając, że na ge-

newskim gruncie spotkanie z Grandim związane jest z pobylem hr. Bethlena w Berlinie oraz przyjazdem Tewfik’a do Rzymu. Następnie dziennik pisze, że widmo bloku włosko-rosyjsko-niemieckiego, o którym ciągle piszą dziennikarze francuscy oraz Małej Ententy, stanęło jako groźna rzeczywistość, a związek, zachodzący pomiędzy taką hipotezą a dobrymi stosunkami trzech wielkich mocarstw z grupą turecko-bułgarsko-grecko-węgierską, stwarza w kręgach genewskich wrażenie, że coś istotnie powstaje w Europie wokół Włoch. Taki blok siedmiu mocarstw, obejmujący 300 milionów ludzi, zmusza do poważnego rozmyślenia oraz do najrozmaitszych fantazji, na ten temat.

—o—

Trzęsienie ziemi w Albanji i Japonji.

Rzym. (ATE.) Nadchodzą tu bliższe szczegóły o katastrofie trzęsienia ziemi w Albanji. 950 budynków uległo zburzeniu. 35 osób straciło życie, a 10 jest ciężko rannych. Centrum trzęsienia ziemi znajdowało się w miejscowości Tepelen w odległości 50 km. od Valony. Rząd wysłał do okregów objętych trzęsieniem ziemi oddziały Czerwonego Krzyża, oraz 200 namiotów dla bezdomnej ludności.

Tokio, 28. 11. (PAT.) Trzęsienie ziemi, które nastąpiło dziś około godz. 4 rano, spowodowało wiel-

kie szkody na znacznej powierzchni, obejmującej głównie okrag Szizuoka, położony o 100 mil na południe od stolicy. Liczba ofiar ludzkich przewyższa 1000 osób, z czego zabitych jest zgóra 200. Okropność katastrofy powiększyły jeszcze pożary, od których ucierpiały najwięcej miejscowości Miszoma, Numszu, Nagako, Ito i Alami. Miejscowość kapielowa Hakonemasz, która zniszczona była już raz w r. 1923, uległa ponownemu zniszczeniu.

—o—

Sprawy gospodarcze — pacyfikacja polityczna.

Wczorajszy „Kurier Warszawski” w artykule „Przed dalszymi decyzjami” pisze m. in. co następuje: „Decyzji co do dalszej linii politycznej oczekiwano od wyniku zapowiadanej na jutro jakoby konferencji P. Prezydenta Rzplitej z p. prezesem ministrów, Marsz. Piłsudskim. Niespodzianie jednak konferencja ta uległa odroczeniu. Oto P. Prezydent wyjechał wczoraj z Warszawy do Wisły, na Śląsk. Spędzić tam zamierza trzy dni.

„Jak sądzą jednak, przed wyjazdem P. Prezydent uzgodnił już stanowisko z marsz. Piłsudskim.

„Krają wersję, iż na urząd marszałka sejmu będzie manifestacyjnie wybrany poseł marsz. Józef Piłsudski, któryby wskazywał tej godności nie przyjął

il wtedy dopiero nastąpiłby wybór na marszałka sejmu najprawdopodobniej p. Światłskiego, albo p. Cara. „Jeśli chodzi o kierownictwo rządu, to wiadomości o zamiarze ustąpienia marsz. Piłsudskiego z osobistego kierownictwa radą ministrów wywołały szereg domysłów co do osoby ewentualnego szefa rządu. Wymieniono nazwisko p. Sławka oraz gen. Sosnkowskiego.

„Jak się jednak skądinąd słyszy, być może kierownictwo rządu społeczołby raczej w rękach ministra Kwiatkowskiego, co miałoby symbolizować zwrócenie głównej uwagi rządu na sprawy gospodarcze przy t. zw. pacyfikacji politycznej”.

—o—

Nowy wywiad.

W „Expressie Porannym” pojawił się nowy wywiad, udzielony przez p. premiera, marszałka Piłsudskiego, jak zwykle „Gazecie Polskiej”. Treści wywiadu (wobec nieotrzymania jej w porę) nie możemy przytoczyć w całej rozciągłości. Zajmiemy się nim bliżej w nast. numerze, zaznaczając narazie, że jest w nim mowa o rozdziale pracy państwowej, zniesieniu niewyłączności poselskiej i usamodzielnieniu ministrów.

Zaproszenie p. Calonder’a.

Warszawa, 26. 11. Dowiadujemy się, że min. spraw zagranicznych p. August Zaleski, zaprosił do Warszawy prezesa komisji macedzkiej dla Górnego Śląska p. Calonder’a

Przyjaźń włosko-sowiecka.

Medjolan, 25. 11. (PAT.) Minister Grandi i komisarz ludowy Z. S. R. R. Litwinow spotkali się tu wczoraj i odbyli długą i przyjacielską rozmowę, wymieniając poglądy w sprawie zagadnień politycznych i gospodarczych, interesujących oba kraje, oraz w sprawie rozwoju stosunków sowiecko-włoskich.

Ingres biskupa śląskiego.

W niedzielę, dnia 30 bm. odbędzie się w Kato-wicach ingres nowokonskrowanego biskupa śląskiego ks. Stanisława Adamskiego. — Ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego reprezentować będzie na uroczystości dyrektor departamentu wyznań, p. Franciszek Potocki.

Koncentracja wojsk hiszpańskich.

„Berliner Tageblatt” donosi z Madrytu o wielkiej koncentracji wojsk w stolicy hiszpańskiej. W ostatnich dniach ścignięto do Madrytu liczne oddziały, stacjonujące dotychczas na pograniczu francusko-hiszpańskim, oraz na wybrzeżu południowym Adrytyku. Onegdaj król Alfons dokonał osobiście inspekcji pierwszego pułku artylerji polowej, stacjonowanego w miejscowości Carabancha niedaleko Madrytu. Przy tej sposobności dowódca pułku zapewnił króla o wierności pułku wobec domu panującego.

Sowieckie ekspedycje karne za zniszczenie zboża.

Ryga, 24. 11. Z nadgranicznych obszarów łotewskich, przylegających do okręgu pskowskiego, wiadać krążące sowieckie pociągi pancerne, ostrzeliwujące z dział i karabinów maszynowych wsie sowieckie. W wioskach tych widać bezustannie wybuchające pożary, obłędnie biegnąca ludność i bydło.

Kilkudziesięciu chłopom udało się przekraść przez granicę łotewską. Opowiadają oni, że pociągi pancerne krążą już tak od kilku dni, burząc do zniszczenia wsie. Jest to ekspedycja karna za zniszczenie przez chłopów zapasów zboża, które miały być oddane władzom sowieckim. Ekspedycja karna zachowuje się z niebywałym okrucieństwem i morduje nietylko starszych, ale niemowlęta w piersi matek.

Surowy wyrok na Lapowców.

Helsingfors, 23. 11. (PAT.) Wydany został wyrok w procesie osób, oskarżonych o uprowadzenie w lipcu r. b. dwu komunistycznych członków parlamentu. Trzech z pośród oskarżonych skazano na 2 — 3 lata ciężkich robót, trzech innych na kary więzienia od 6 miesięcy do 2 lat, wreszcie pozostałych ośmiu skazano warunkowo.

Kłeska żywiołowa w Ameryce.

Wskutek ulewnych deszczów runęła tama jeziora Mathi w stanie Texas. Woda zalała miasta Lafruta i Vlnuner. Ludność zdołała na czas ewakuować. Dziesiątki tysięcy obozują pod gołym niebem.

*** Rozstrzelanie.** Moskwa, (Rps.) W Woroneżu rozstrzelano w G. P. U. pod zarzutem kontrowolucyjnej propagandy, wśród żołnierzy, armji czerwonej prawosławnych duchownych: ks. Sizowa i zakonnika Metodiego.

*** Aresztowanie Al Capone?** Z Ameryki donoszą, że w Chicago został podobno aresztowany Al Capone, król przemytników napojów alkoholowych.

*** Nie będą tańczyć w Chmach.** Chiński rząd w Nankinie zakazał rozrywek tanecznych w lokalach publicznych i polecił prefektom zamknąć wszystkie szkoły tańca. Rozporządzenie swe motywuje rząd tem, że tańce wywierają szkodliwy wpływ na zdrowie społeczeństwa i jego moralność.

*** Ludożerstwo.** Na miasto Kiangsi, jak już donosiliśmy, napadli chińscy bandyci, przyczem zamordowali 2 tysiące ludzi, 5 tysięcy zaś uprowadziło z sobą. Wśród tych ostatnich znajdowało się kilku nastu misjonarzy, za których bandyci spodziewali się otrzymać sowity okup. Nie otrzymawszy jednak w oznaczonym terminie pieniędzy bandyci odcięli głowy jednemu z księży, poczem serce jego zjedli w obecności innych jeńców. W rękach bandytów znajduje się jeszcze pięć siostr zakonnych i sześciu misjonarzy.

Z POGRANICZA.

Setna rocznica Powstania Listopadowego.

Leszczyński Komitet wykonawczy obchodzi 100-nej rocznicy Powstania Listopadowego, złożony z przedstawicieli wszystkich Towarzystw w Lesznie, ustalił następujący

program uroczystości:

Dnia 29. listopada o godz. 6 wiecz. punktualnie koncert muzyki wojskowej 17 pułku ul. na rynku. o godz. 8-mej wiecz. w wielkiej sali „Sokoła” (na Boisku) uroczysta akademja, której program jest następujący:

1. Polonez A-dur, wykona orkiestra 17 p. ul.
2. Zagajenie wypowiedzi prof. Bol. Karpiński.
3. Hymn (do słów K. Balińskiego, muzyka St. Kwadnika, wykonają chóry zjednoczone „Dembniński” i „Chopin”.
4. „W setną rocznicę nocy listopadowej”, wykład wygłosi p. redaktor Hemiczek z Poznania.
5. „Warszawianka”, wykona orkiestra 17 p. ul.
6. „Orle Białe” wykona chór „Dembnińskiego”.
7. „Śmierć pułkownika” (Ad. Mickiewicza), deklamacja, wygłosi drużyna Tow. gimn. „Sokół”.
8. „Marsz obozowy z r. 1831”, odśpiewa chór „Chopina”.
9. „Reduta Ordona” (Ad. Mickiewicza) deklamacja, wypowiedzi prof. Al. Kalisz.
10. Wiazanka polskich pieśni — odegra orkiestra 17 pułku Ułanów.
11. „Boże, coś Polskę” wspólny śpiew.

Dnia 30 listopada o godz. 10.30 rano uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym z udziałem wszystkich delegacji wojska, szkół, urzędów oraz wszystkich Towarzystw ze sztantarami. Po nabożeństwie zbiórka Towarzystw na ul. Kościelnej, skąd przez ul. Szkolną, Leszczyński, Rynek i ul. Kościelną odbędzie się pochód przed pomnik Powstańców, gdzie nastąpi przemówienie okolicznościowe dr. Jórge i złożenie wieńca.

Uroczystość zakończy się odśpiewaniem jednej zwrotki „Roty” M. Konopnickiej.

KRONIKA.

Piątek, dnia 28 listopada 1930 r.

† Manswerta B. M.

Wschód słońca o godz. 7.16. Zach. o godz. 15.32. Wschód księży. o godz. 13.22. Zach. o godz. 23.54.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Sandomiersko-Wielkopolskiej Hadowl Nasion w Antoninach Czwartek, dnia 27. 11. o godz. 7 rano: Temperatura powietrza + 5,4. wiatr półd. wch. o prędk 1 m/s, pochmurno, ciśnienie atmosferyczne 749,2 wilgotność 94 procent. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa +10,1, najniższa - 3,3, ilość opadu 0,0.

LESZNO.

D Kalendarzyk terminowy (zebrań. zbiórek itd.)

Dziś (27. 11.) Koło śpiewu „Dembniński”: o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu dla chóru mieszanego w Hotelu Dworcowym. Komplet bardzo pożyteczny.

Słow. Młodych Polek: o godz. 7.30 zebranie patronatem, zarządu oraz zastępowych w Ognisku. Prosimy o jaknajliczniejsze przybycie z powodu ważnych spraw. Zarząd.

— Pod jakim?
— Ze o dwa tygodnie przyszedł pan na cały dzień do Charenton.

— Może pan na to liczyć, zgadzam się, nie wielkiego, dwa dni rekreacji na miesiąc. Co do zapłaty, przypomina pani sobie, com mówił. Dwaście czterdziestu franków roczne na początek, ubranie, życie, całe utrzymanie i udział w korzyściach z rybołówstwa. A po za tem wszystkim nauka!

— Wszystko to bardzo mi się podoba. Kiedy mam go panu przyprowadzić?

Klaudjusz podrapał się za ucho.

— Jąbym wolął zabrać go dzisiaj.

— Dzisiaj! — wykrzyknęła pani Tallandier, która myśli nagle tego rozstania się z dzieckiem zapie-pokołała trochę.

— Chciałam mu przygotować trochę białej, — dodała po chwili.

— Nie ma potrzeby, — odrzekł Klaudjusz.

— Jakto?

— Przejeżdżając, zatrzymamy się w Paryżu, wstąpimy pod „Madonne de fleurs” i kupimy wszystko, czego nam potrzeba, od pończoch, chustek do nosa, aż do beretu marynarskiego... Pod „Madonne de fleurs” widzi pani, można się ubrać od stóp do głów w pięć minut... Tam niczego nie brakuje.

— Przynajmniej niechby co przejadł przed obiadem.

— Oh tak, i pani także z synem zrobicie mi tę przyjemność i chodźmy razem z panem M... do restauracji niedalekiej! Czy zgoda?

— A więc dobrze, kilka chwil dłużej będę z dzieckiem.

— No to, — ciągnął Klaudjusz, — ubieraj się pani i chodźmy... Najprzód jednak zapłacę panu za pierwszy miesiąc za chłopaka.

Ex-marynarz, powiedziawszy to, wyjął z kieszeni lufdora i położył go na stole.

Wstęp na akademję 1 zł i 50 gr. miejsca siedzące. Stojące zaś po 20 gr. Bilety wcześniej do nabycia u Braci Szurkowskich, ul. Dworcowa 55.

Uprasza się wszystkich obywateli m. Leszna, by w tym dniu zechcieli ubrać domy swe girlandami chorągiewmi i przyozdobić je jak najwspanialej, by dać wyraz uczuć naszym.

Komitet donosi również, że wmurowanie pamiątkowej tablicy ś. p. ks. Ad. Logi nie odbędzie się, gdyż natrafiono na pewne formalności, które muszą być przeprowadzone przy takiej czynności. Uroczystość ta odłożona została do lata — do lipca i odbędzie się w rocznicę jego śmierci.

Komitet Honorowy:

Prezes Sądu St. Piwoński, Starosta Zenkiet, Ks. Jankiewicz prob., Pułk. Pragłowski, Pułk. Rowceński, II. Burmistrz Sobkowiak, Przedstawiciele Magistratu: Rad. Zakowski, Szynkarek. Metelski, Lorek i Ba-jon. Zarząd wszystkich Tow. Senior Radca Józef Górecki, Rzepka, Szal. Prezes R. M. Fr. Nowakowski, Zarząd Związku Cechów: Tuliszka St., Major Straży Gran. Siedlecki, Urząd celny: Lewandowski, Inż. Suligowski, Nacz. Czajka, Dyr. Banku Polsk. W. Ułak, Nacz. Urz. Akcyzowego Głowski, Komendant Pol. Państw. Kubasik, Lekarz Pow. Dr. Błażejczyk, Włet, Pow. Dr. Gummer, redaktor St. Machalewski, Insp. szkol. Ed. Tyczewski, Dyrektorowie: Perzyński, Buśkiewicz, Stach, Dr. Wówek, Inż. Przygodzki, Górawski, p. Orłowska i p. Zurkiewiczówna, kier. szkol. Rychlewski, Dyr. szkoły muz. Ramuły, Msc. Wyrzykowski, aptekarz Becker, Ignacy Siedlerka.

Komitet Wykonawczy:

Radca Józ. Górecki (prezes), prof. Bol. Karpiński (wiceprez.), Pułk. Czurylo, p. M. Szurkowski, Dr. Jórge, p. Sobczyński, prof. R. Lubierski, prof. S. Machnikowski, prof. Ballarin, por. M. Dzidek, prof. Skopowski, i naucz. Szymański.

Tow. Powst. i Wojaków Leszno: Uprasza się o przybycie wiecz. o godz. 8 do szkoły powsz. żeńskiej. Plac Dr. Metziga, wszystkich tych, którzy zostali zapisani do drużyn ratowniczych Czerwonego Krzyża. Oprócz tego prosimy o przybycie wszystkich członków z kategorii C i D. Zarząd.

Klub szachistów „Hetman”: o godz. 8 wiecz. rozgrywką szachowe. w lokalu „Winiarni Centralnej.” Uprasza się o liczne przybycie.

Koło śpiewu „Chopin”: lekcja śpiewu chóru mieszanego w Strzelnicy o 8. Komplet konieczny.

Chór „Dembniński” i „Chopin”: o godz. 9-tej wspólna lekcja śpiewu w Strzelnicy. Komplet punkt. konieczna. Dyrygent.

Słow. Młodzieży Polskiej: o godz. 8 wiecz. gry pokojowe dla Oddziału Młodzieży w Ognisku. Zarząd O. M. „Gółowi”

Jutro (28. 11.) III. Zakon św. Ojca Franciszka w Lesznie: o godz. 6.15 Msza św. w intencji członków i wspólna Komunia św. W niedzielę popoł. zebranie młodzieńców w kościele. O liczny udział pros. Zarząd.

Lekarz Obłąkanych

PRZEKŁAD Z FRANCUSKIEGO.

166)

(Ciąg dalszy).

Nie mniej niecierpliwiono się w Neuilly Saint James, gdzie Laurent wymagał, aby od rana do wieczora cała służba była w pogotowiu.

Klaudjusz Marteau w dzień, oznaczony przez panią Tallandier, skoro świt udał się do Charenton na ulicę Paryską, na której mieszkała, chcąc się przekonać, czy pani Tallandier zdecydowała się oddać mu syna w naukę.

Matka i syn byli w domu. Klaudjusz zastukał. Mały Piotr otworzył mu drzwi i wykrzyknął:

— Mamo, przyszedł pan Klaudjusz, marynarz z Neuilly!

— Dzień dobry, panie Klaudjuszu, jak się pan miewa?

— Dobrze, mój mały. Dzień dobry, pani! Dziwi to może pania, że przychodzi tak rano, ale mój pan przyjeżdża w tych dniach, więc chciałam dziś jeszcze wiedzieć napewno, czy panu zgadza się na moją propozycję i myślę, że dzisiaj da mi pan dobrą odpowiedź.

— Zawsze tak panu chodzi o mojego malca?

— Do pioruna, czy mi o niego chodzi? Więcej, niż kiedykolwiek.

— A więc zobaczymy, porozmawiajmy trochę; niech pan siada.

— Tak, tak, porozmawiajmy, byle prędko. Mówiliśmy więc?

— Namyśliłam się, posłuchałam rady pana M... który się szczerze nami interesuje i zgadzam się oddać panu Piotra.

— Brawo! Kochana pani.

— Ale pod jednym warunkiem.

W podanym powyżej składzie zawartość strawnych, pożywnych substancji wynosi:

białka 4,1 proc. 4,3 proc. 4,6 proc.
węglowodanów 50,4 proc. 49,8 proc. 52,0 proc.
drzewnika 12,7 proc. 9,0 proc. 8,2 proc.
Z tegoż tych widzimy, że wytoki cukrowe stanowią paszę najtrębszą i najpożywniejszą. Do nich zbliżone są wytoki melasowane. Obydwa rodzaje wytoków co do wartości pastewnej — można przyrównać do owsa, kukurydzy lub jęczmienia, natomiast wytoki zwyczajne, suszone — zastępują zupełnie dobre otręby.

Wytoki suszone co do wartości pastewnej — nie różnią się ściśle biorąc niczym od świeżych a nawet dotowanych, po uwzględnieniu suchej masy, jedynie zostały pozbawione przez wysuszenie niepotrzebnego balastu — wody.

Jednak z punktu widzenia gospodarczego — zużywanie wytoków suszonych daje ogromne korzyści: 1) oszczędzamy około 30 proc. bardzo cennego produktu, który przez zadowolenie zostałby rozłożony, 2) obniżamy znacznie koszty transportu wskutek przewożenia tej samej ilości jednostek karmowych — w ośmiokrotnie mniejszej ilości pasz.

Drugim odpadkiem przy fabrykacji cukru — jest melasa. Skład chemiczny melasy jest następujący: wody od 15—25 proc., suchej masy od 75—85 proc., W suchej masie: cukru od 45—50 proc., ciał bezazotowych od 10—13 proc., ciał azotowych od 8—12 proc., popiołów od 7—10 proc.

Jako produkt zawierający całą znaczną ilość węglowodanów melasa jest już sama przez się dobrą paszą trębszą, wiadomo bowiem, że znaczna część tłuszczu, wytwarzanego przez organizmy zwierzęce, powstaje z węglowodanów wprowadzonych do organizmu.

Doświadczenia Strusiwicka w laboratorium prof. Lehmana w Gelyndze, wykazały, że wartość pokarmowa melasy równa się otrobom psennym. Ciekawe rezultaty — dały doświadczenia pastewne prof. Ramana, a mianowicie: ta sama ilość cukru dana w postaci melasy — dała większy skutek, niż w postaci cukru surowego. Lepsze wyniki otrzymane przy karmieniu melasą niż cukrem surowym w odpowiedniej ilości — należy przypisać prawdopodobnie innemu stosunkowi wzajemnemu różnych składników odżywczych w melasie, niż w cukrze surowym, a poza to zawartością różnych soli mineralnych.

Dalsze doświadczenia wykazały, że dodawanie melasy do pasz zwiększało zawartość tłuszczu w mleku, a pod względem pieniężnym najlepiej kalkulowało się spaszanie melasy płynnej.

Dr. Hoppe stwierdził, że nawet znaczne dawki melasy nie wpływają ujemnie na smak masła i mięsa, a na mocy swych badań sądzi, że 5,85 kg. wytoków suszonych zmniejszają z 1,6 kg. melasy — mają tę samą wartość pastewną co 8 kg. wytoków cukrowych; jeśli zwazamy, że cena melasy jest niższa od ceny wytoków suszonych zwyczajnych, a cena wytoków cukrowych jest przeszło o 50 proc. większa od ceny wytoków suszonych, to widzimy jakie znaczenie praktyczne może mieć melasa. Dalszą dodatkową stroną spaszania melasy jest to, że cała zawartość potasu, azotu, fosforu i wapnia w melasie wraca w postaci nawozu do gleby.

Dr. W. Karpiński („Melasa i jej znaczenie w gospodarstwie rolnym”) oblicza, że średnio 100 kg. spalonej melasy zwraca glebie 5,5 kg. tlenku potasu, 2 kg. azotu i 0,05 kg. tlenku fosforu, oraz 0,5 kg. wapnia.

Melase powinno się w pierwszym rzędzie spasać koniom, które to zwierzęta do produkcji siły najlepiej zużytkowują wszystkie pasze obrotujące w cukier. „Kto raz spróbował zastosować tę paszę w żywieniu koni — ten z pewnością już nigdy jej nie porzuci” — tak powiada Dr. O. Kellner w swym klasycznym dziele o nauce żywienia zwierząt domowych. Skarmianie melasy w stopniowanych dawkach w celu

przyzwyczajenia zwierząt do specjalnie działającej paszy, — nie powinno przekraczać dawki 2 kg. dziennie zwierzętom większym.

Skarmianie melasy należy zaniechać u zwierząt w późnym okresie brzemienności, w celu uniknięcia poronienia.

Młodzieży nie powinno się zadawać melasy, a trzodzie chlewnej — szlukiom starszym — najwyżej pół kg. melasy na dobę, ponieważ swinie wrażliwe są na jej wysoką zawartość soli mineralnych. Najkorzystniej jest spasać melasę pokropioną nią uprzednio sietką lub paszę sieniastą. Ażeby uniknąć zbyt niego lakowania, szczególnie tak często zdarzającego się u krów dojących przy skarmianiu tego rodzaju paszy, należałoby bieleć często złozy oraz zadawać np. kredę szlamowaną w ilości około 40 gramów dziennie na szlukę.

Zwrot cel przy wywozie zbóż.

W Dzienniku Ustaw Nr. 70 ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa zarządzające zwrot cel przy wywozie zagranicę zbóż, produktów przemian i siodu według norm następujących za 100 kg. jęczmienia — 4 zł, żyta i pszenicy — 6 zł, maki pełnej — 12 zł, maki młodszej (srurowej i półsrurowej, pośrodkowej itp.) — 9 zł, kaszy jęczmiennej i siodu — 12 zł.

Rozporządzenie powyższe weszło w życie z dniem 1 listopada r.b. i obowiązuje aż do odwołania.

Cło wywozowe od otrąb.

1. grudnia br. wygasa zawieszenie cła wywozowego od otrąb, wobec czego automatycznie winno by obowiązywać cło wywozowe w wysokości zł 5,— od 100 kg. otrąb. Obecnie reprezentacja Związków przemysłu młynarskiego wystąpiła o dalsze przedłużenie zawieszenia pobierania cła wywozowego, motywując, iż zapotrzebowanie w kraju na otręby jest małe, natomiast zagranicą w dalszym ciągu nabywa duże ilości.

Cło wywozowe od pierza i puchu.

W Dzienniku Ustaw Nr. 70 ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa zarządzające cła wywozowe od pierza i puchu według norm następujących: pierze wszelkie — 1.000 zł od 100 kg. brutto, puch z ptaków wszelkich — 3.000 zł od 100 kg. brutto. Jednak mogą być wywożone bez cła:

1. pierze wszelkie i puch oczyszczone na podstawie zezwoleń M. P. i H. względnie w drodze wyjątku nieoczyszczone na podstawie zezwoleń Ministerstwa Skarbu;
2. pióra i pęczki sortowane dla celów zdobniczych;
3. Nawóz z piór ptasich
4. pierze i puch wywożone nie w celach handlowych (w poduszках i materacach);
5. pióra indyjskie i kogucie dla celów zdobniczych.

Ułgi kredytowe na zakładanie sadów.

Ministerstwo rolnictwa, chcąc przyjąć z pomocą rolnikom, zakładającym sady, postanowiło obniżyć opracowanie od kredytu Państwowego Banku Rolnego, przeznaczanego na zakup drzewek i krzewów owocowych, o 5 punktów procentowych na okres trwania kredytu, t. j. na trzy lata.

Ułga ta przyczyni się niewątpliwie do rozszerzenia akcji zakładania sadów.

* **Możliwość eksportowe jellit.** Firma czechosłowacka pragnie importować jellit dla wyrobu kiszek, kiełbas i kiełbisek. Interesowane wytwórnie zechcą podać swe adresy i bliższe dane co do swych zdolności produkcyjnych do Zarządu Targów Wschodnich, Lwów, Bielowskiemu 5.

Ogólne wiadomości bieżące.

Poznań. (Kolejowa taryfa wyjątkowa na ser i bryndzę). Na wniosek Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu Ministerstwo Komunikacji uznało, iż w najbliższym czasie zmiany warunki stosowania taryfy wyjątkowej 0,9 na ser a bryndzę w ten sposób iż nadawcą przesyłki może być „wytwórnia serów lub mleczarnia”, a nie, jak obecnie „fabryka serów”.

Poznań. (Eksport masła do Niemiec). Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że z dniem 27. listopada br. wchodzi w życie traktat handlowy niemiecko- polski, ustalający m. in. cło na masło na 50 RM. od 100 kg i to tylko na transporty, pochodzące z krajów traktatowych w ramach przyznanych tym krajom kontyngentów. Na masło z krajów nietraktatowych, jak np. z Polski oraz na masło sprowadzane z krajów traktatowych poza kontyngentem, cło zostanie niewątpliwie podniesione do 80 RM. od 100 kg. Zanim jednak ta podwyżka nastąpi, należy w związku z tem liczyć się z korzystną sytuacją w Niemczech dla masła polskiego w czasie od 27 listopada aż do wejścia w życie ewent. podwyższonej stawki prawdopodobnie do 1 stycznia, w którym to czasie importery niemieccy niewątpliwie zaopatrzą się w zapasy.

Leszno. (Kółko Włościanek). Zarząd Kółka podaje do wiadomości, że w medziale dn. 30 bm. o godz. 10,30 przed południem odbędzie się zwyczajne zebranie w Domu Katoickim w Lesznie. Ze względu na ważne sprawy, uprasza się o przybycie wszystkich członków.

Warszawa. (Reorganizacja przemysłu mleczarskiego). Izba Rolnicza opracowała szczegółowy program usprawnienia i rozbudowy przemysłu mleczarskiego na terenie województwa warszawskiego, z uwzględnieniem organizacji i wzajemnego stosunku centralnych, ogólnokrajowych instytucji mleczarskich. Projekt został przesłany Ministerstwu Rolnictwa.

Warszawa. (Ochrona puszczy jodłowej im. Żeromskiego). Prezydent Rzpłitej przyjął protektorat nad komitetem ochrony puszczy jodłowej im. Stefana Żeromskiego, oraz nad jego komitetu Zw. polskiego nauczycielstwa szkół powszechnych i Polskiego Tow. Krajoznawczego, mającego na celu rozszerzenie istniejącego rezerwu w górach świętokrzyskich do rozmiarów parku narodowego im. Stefana Żeromskiego.

Warszawa. (Mleczarstwo w woj. centralnych i wschodnich). Agencja „Arol” dowiaduje się, że zainteresowane sprawą rozwoju spółdzielczego mleczarstwa organizacje rolnicze, opracowały wspólny projekt sieci spółdzielni mleczarskich na terenie wojew. centralnych i ziem wschodnich. Powierzchnia ogólna omawianego terenu wynosi 255.488 km. z ludnością 13.154.075 osób. Liczba krów dojących wynosi 3.153.858 sztuk, obliczając przeciętną mleczność od krowy na 1032 litry rocznie, otrzymuje się ogólną roczną produkcję mleka w ilości 3.255.972.200 litrów. Przeciętne spożycie mleka przez mieszkańca wynosi 131 litrów rocznie, zaś ogólne spożycie 1.718.943.280, a zatem do przerobu na masło, sery itp. pozostaje 1.537. 028.920 litrów. Powyższą ilość mleka może być przerobiona przez 1002 spółdzielnie mleczarskie odpowiednio rozmieszczone i zdrowo zorganizowane.

Lublin. (Pszczołnictwo). Rozwój pszczelnictwa na terenie woj. lubelskiego z roku na rok wzrasta, tak wśród większej, jak i średniej i drobnej własności rolnej, daje się zauważyć dążność do zakładania pasiek większych i postawienia tej gałęzi produkcji na poziomie dochodowej gałęzi przemysłu rolnego. Pszczelarze zorganizowani są przy lubelskiej spółdzielni ogrodniczo-pszczelarskiej. Jednakże popyt na

miód jest słaby, wskutek zubożenia konsumenta. Czynnione są przygotowania do wywozu miodu do Anglii i Szwajcarii.

Równe. Woliń. (Otwarcie nowego gmachu urzędu ziemskiego). W Równem odbyła się uroczystość poświęcenia nowozbudowanego gmachu powiatowego urzędu ziemskiego. Na uroczystości przybyli min. Staniewicz i wojewoda woliński Józefski. W czasie aktu otwarcia przemówił min. Staniewicz, podkreślając rolę i znaczenie prac urzędu ziemskiego, który w Równem jest granicznym szanem cywilizacji i kultury zachodniej, w przeciwieństwie do wschodnich, azjatyckim duchem przesłaniętych sowieckich instytucji kolechów.

Korzystny stan ozimów w całym kraju.

Dotychczas posiadamy tylko nieurzędowe wiadomości o stanie legorocznych zasiewów ozimych. Jednak według wieści nadchodzących z całego kraju, zasiewy zbóż ozimych powszechnie wszędzie bardzo dobrze. Można to powiedzieć tak o życie jak i o pszenicy; gdyż stan upraw jest zadowalający.

Podobnie do roku ubiegłego, a zgodnie z układem stosunków na rynkach zbożowych, legoroczne zasiewy ozimów wykazują wzrost obszaru zasiewów, pszenicy. Wzrostu w tej chwili określić nie można, jednak według zapewnień rolników, jest on dość znaczny, gdyż rolnicy, posiadając ziemie zdalne dla pszenicy, chętnie przechodzą na jej uprawę, na niekorzyść żyta, przez wzgląd na możliwości osiągnięcia lepszych cen.

Według tychże informacji, w roku bieżącym rolnicy w różnych okęgach korzystali w szerokiej mierze z doświadczeń stacji oceny nasion, używając przy siewie masion selekcyjnych w gatunkach przepisanych dla danej gleby.

Ceny głównych zbóż.

W ubiegłym tygodniu kształtowały się ceny zbóż głównych na rynkach krajowych w sposób następujący:

	17.11	18.11	19.11	20.11	21.11	22.11
Pszcenica						
Warszawa	27,50	28,00	—	28,00	28,00	—
Poznań	26,00	—	25,75	—	26,00	26,00
Lwów	25,50	—	—	25,75	25,75	—
Lublin	—	26,50	—	26,50	—	—
Zyto						
Warszawa	19,00	19,00	—	19,00	19,25	—
Poznań	18,50	—	18,25	—	18,25	18,50
Lwów	19,00	—	—	20,75	20,00	—
Lublin	—	18,00	—	19,00	—	—
Jęczmień						
Warszawa	20,00	20,00	—	20,00	20,00	—
Poznań	21,50	—	21,50	—	21,50	21,50
Lwów	19,25	—	—	19,25	19,25	—
Lublin	—	18,50	—	18,00	—	—
Owies						
Warszawa	23,00	23,00	—	23,00	23,00	—
Poznań	19,25	—	19,25	—	19,25	19,25
Lwów	19,50	—	—	20,00	20,00	—
Lublin	—	18,00	—	17,00	—	—

* Bankructwo poważnej firmy zbożowej w Prusach Wschodnich. Znana firma zbożowa Braitzer & Beer zawiesiła wypłaty. Pasywa wynoszą przeszło 2.000.000 RM.

Ze świata.

* **Zmniejszenie się zapasów saletry chińskiej.** — Agencja „Tenol” dowiaduje się przez „Financial Times”, iż producenci saletry chińskiej otrzymali w tych dniach bardzo poważne zamówienia na 500 tysięcy ton saletry, która ma być dostarczona w ciągu najbliższych sześciu tygodni. Dzięki temu zamówieniu zmniejszy się ogromnie zapas saletry, jaki powstał w ostatnich czasach z powodu zmniejszenia zakupów dokonywanych przez rolników całego świata. Zapas ten sięgał 750 tys. ton, obecnie zmniejszy się do 250 tysięcy ton.

* **Import masła do Niemiec.** W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. przywieziono do Niemiec 98.331.600 kg. masła wobec 100.878.200 kg. w tym samym okresie ub. roku. Największą ilość sprowadzono z Danii, a mianowicie 33.992.500 kg. i z Holandii 22.143.900 kg.

* **Import nabiału do Anglii.** W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. Anglia importowała masła 5.191.031 cwt. (największym dostawcą jest Dania, która dostarczyła 1.739.973 cwt.), serów 2.301.538 cwt. (największy dostawca — Nowa Zelandia — 1.621.659 cwt.).

* **Dbalność o zdrowie mleko w Stanach Zjednoczonych.** Stany Zjednoczone A. P. zajmują czołowe stanowisko pod względem zaopatrzenia ludności miejskiej w świeże i dobre mleko. Znaczenie higieny mleka, przeznaczonego dla celów spożycia, znajduje tam odpowiednie zrozumienie czynników miarodajnych. W większych miastach St. Zjednocz. obrót mlekiem jest koncesjonowany, a nad sprzedaż czuwają specjalne urzędy, zadaniem których jest stała kontrola sprzedawanego artykułu. W wypadku, gdy urząd wykryje uchylenie w postaci nieczystości mleka, nadmiaru bakterii, zbierania łuszczy, dolewania wody, lub jakichkolwiek innych domieszek, firmie sprzedającej takie mleko, zostaje odebrana koncesja. Prócz tego Stany Zjednoczone przeznaczają rocznie wielkie sumy na walkę z gruźlicą u krów; w roku 1925 na ten cel wydano 16,5 miliona dolarów, to też dziś gruźlica u krów jest prawie całkowicie zwalczona. Skutka unormowania sprawy mlecznej nie daly długo na siebie czekać i podczas, gdy w roku 1900 śmiertelność wśród niemowląt w Nowym Yorku wynosiła 21 proc., w roku 1925 spadła do 6,8 proc. W związku z powyższym należy zaznaczyć, że warunki ekonomiczne w Stanach Zjednoczonych w roku 1900 nie różniły się wiele od roku 1925, czyż że uratowanie 142 niemowląt na 1.000 zaważająca Nowy York nie polepszoną warunkom ekonomicznym ludności, a przede wszystkim doskonałemu przygotowaniu higienicznemu mleka. I stąd, gdy mleko można postawić w rzędzie uprzywilejowanych, a nawet leczniczych środków odżywczych, ale przy obchodzeniu się z nim muszą być stosowane odpowiednie przepisy higieniczne, jeżeli własności zdrowotne mleka nie mają przybrać cech dla zdrowia szkodliwych. (Arol.)

Radio.

Audycje rolnicze Polskiego Radja w Warszawie od dnia 30. 11. — 6. 12. 30 r.

Niedziela, 30. 11. — 14.30 Audycja rolnicza z muzyką „Coś ważnego, o czym na wsi mówią i myślą”. 16.00 Skrzynka pocztowa — Dr. Marjan Słepowski.

Poniedziałek, 1. 12. 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza — Inż. W. Tarkowski. Giełda rolnicza.

Wtorek, 2. 12. 19.10 Giełda rolnicza.

Sroda, 3. 12. — 19.10 Skrzynka pocztowa rolnicza — Inż. Wacław Tarkowski. Giełda rolnicza.

Czwartek, 4. 12. — 19.10 Giełda rolnicza.

Sobota, 6. 12. — 19.25 Centralne Tow. Organizacji i Kółek Roln. do swych członków i ogółu rolników.

Wskazówki praktyczne

Kożuch na zimę. Jeżeli dziś na wsi, zwłaszcza w okolicach podmiejskich, bywają modne różne zimowe kuse paliodki, to za to zdrowie tych amatorów czy amatorów landelnego stroju nie przedstawia się dość wzorowo, by można było pochłaniać ten rodzaj przyodziewku. Trudno, może bieda przyczyniła się do tej przewrotności, ale z drugiej strony i karygodne zamędlanie wychowu owiec kożuchowych, które zaledwie na kresach wschodnich jawią się w nieco liczniejszych stadach. A jednak zwrot w kierunku tej produkcji jest prosto nakazem chwili. Zamiast marznąć w kuszach strojach, ozdobionych króliczymi skórkami, każdy rolnik powinien mieć własny kożuch, nietylko dla siebie, ale i dla całej rodziny. Niech nikt nie mówi, że hodowla owcy się nie opłaca, bo to nieprawda. Może się nie opłacać specjalna hodowla w większym zakresie w warunkach, gdzie krowie gospodarstwo daje lepszą zysk, ale kilka owiec, czy kilkanaście — tych właśnie najmniej wymagających na kożuchowe skóry i na mięso dla własnego spożycia, wszędzie opłacać się musi. Owca przebieże słońce, z której wyjada trawę i miękkie części, twardsze pójda na ściółkę, trochę dodanych ziemiaków opłaca mlekiem, poltrzebem dla przychówku, zresztą zgony i trochę siana to i wszystko, co jej wystarczy. Kto sieje łubin, znajdzie w swej owcy wdzięcznego spożywcę bezpoziębnych strączyń. A w lecie? Tam gdzie już krowa nie może znaleźć, owca się jeszcze wyżywa — na byle górze pod sosnowym lasem. Mówię tu wyraźnie o hodowli dodatkowej i to raz pospolitych świń, a kożuchowych, najmniej wymagających, choć w wielu wypadkach szlachetniejsze rasy mogą być wskazane. A hodowla ta niech na uwadze tymczasem jedno, aby zdobyć przez nią zimowy przyodziewek, ciepły, chroniący zdrowie całej wiejskiej rodziny. F. St. (Arol.)

Nowe nawozy sztuczne. Już przed kilku laty pojawiła się na rynku nawozowym saletra, t. zw. wapniakowa, a rezultaty doświadczeń, jakie z nią przeprowadzono wykazały jej wartość pierwszorzędną. Ogółem saletra ta zawiera 15,5 proc. azotu i przeszło 31 proc. tlenku wapniowego w formie mało zmieszanej z węglanem azotu. Połowa azotu w tej saletrze t. j. 7,75 proc. znajduje się w formie ściśle takiej samej, jak w znanej saletrze chińskiej, a druga połowa (7,75 proc.) w formie amonowej (jak w siarczanie amonowym). Mamy tu więc część azotu w formie bezpośredniej działającej, jako pokarm dla wszelkiego rodzaju roślin gospodarskich, a drugą część w formie, która stopniowo zostaje przez rośliny zużywana. To też ze względu na różne wpływy klimatyczne działanie tej saletry mniejszym podlega wahaniom, niż przy użyciu wyłącznie szybko działającej saletry sodowej. Saletrę tę nazywano świeżo Saletralkiem, by ułatwić rolnikom spamiętanie odróżnienia jej z pośród innych nawozów saletrzanych. Drugi nawóz chorowski, oddany na nadchodzący sezon do użytku polskiego rolnictwa, zwany do niedawna Amonem wapniakowym, a obecnie Wapnoamonom, należy również do Siarczanu amonowym i Salmiakiem do grupy nawozów amoniakalnych i też odróżnia się korzystną zawartością wapnia (wapniaku). Oprócz wszakże przyswoić tych nawozów, że zawierają w swym składzie dużo darmowego wapnia, jest bardzo ważnym to, że cena za Wapnoamonom jest najniższa, a Saletrak obok dawniej znanego Nitrolosu jest najtańszym nawozem saletrzanym. Wobec dzisiejszych mizernych produktów, naszych pól jest to względ pierwszorzędnej wagi.

G (Arol.)

— 0 —

Przyjaciel Rolnika

Tygodnik

Bezpłatny dodatek do „Głosu Leszczyńskiego” i „Głosu Polskiego”

Nr. 44.

Leszno, dnia 28 listopada 1930 r.

Rok. 3

15.000.000 zł dla rolnictwa.

Ministerstwo Skarbu przekazało Państwowemu Bankowi Rolnemu — 15.000.000 złotych jako pomoc kredytową dla rolnictwa.

Kwota ta pochodzi z 25 milj. zł, które p. Dewey przed swym wyjazdem zwołał ze specjalnej rezerwy skarbu, zdeponowanej w Banku Polskim a wynoszącej pierwotnie 75 milionów zł.

Międzynarodowy Kongres Rzeczoznawców Rolniczych.

W Rzymie rozpoczął się międzynarodowy kongres rzeczoznawców rolniczych. Reprezentowane są 24 państwa: jako przedstawiciele Polski występują radca Mikulski i dr. Jura. W imieniu chorego Ministra Rolnictwa powitał uczestników kongresu poseł Marescałli, poczem przemawiał szefowie delegacji. Prace kongresu potrwa parę dni. (PAT.)

Ze światowych rynków zbożowych.

Sytuacja na światowych rynkach zbożowych zasadniczo nie zmieniła się. Na rynku szwedzkim ceny na pszenicę i żyto bez zmian, inne zboża krajowe wykazują małe różnice notowań. W ośrodkach zagranicznych ceny na pszenicę nieco niższe, dla żyta natomiast bez zmiany. Na rynku duńskim tendencja spokojna. Obok zbóż polskich i rosyjskich, występuje ostatnio również rumuński. Rynek estoński wykazuje usposobienie mocniejsze. Obróty ożywiły się. Na rynku bawarskim rządowe zakupy zbóż wstrzymano do 1 grudnia br. W urzędowym dzienniku ogłoszone zostały przepisy, dotyczące przemian zbóż krajowych i zagranicznych, na podstawie których m. in. każdy importer obowiązany jest na 1 q. żyta zagranicznego zakupić od ministerstwa rolnictwa 4 q. żyta krajowego. Na rynku austriackim obroty małe, ceny utrzymane. Na rynku niemieckim tendencja umiarkowana. Cena pszenicy, jęczmienia i owsa nieco wyższe, żyta słabsze. Wiadomości o zniesieniu prywatnych składów wolnocłowych na zboża w Królewcu wywołały wśród tamtejszych kupców poważną panikę. Zarządzenie to bowiem podrywa ich egzystencję i możliwość dalszego prowadzenia handlu zbożowego, który opierał się na zamianie bezcłowego zboża zagranicznego na krajowe.

* **Wywóz 4-eh głównych zbóż z Polski we wrześniu i październiku 1930 r.** w tonnach. Pszenica 11.094 10.388. Żyto 5.931 42.448. Jęczmień 24.583, 24.463. Owies 511, 261. (Arol.)

* **Niepomyślne objawy.** W związku z przeżywanym przez rolnictwo kryzysem daje się zauważyć ogólny zastój w dziedzinie melioracji rolnych, oraz znaczne obniżenie zapotrzebowania na wszelkie środki produkcji i dążenie do samowystarczalności w tej dziedzinie.

Zainteresowanie rolników skierowane jest obecnie głównie na sprawę korzystniejszego spieniężania produktów, co jest objawem zupełnego zrozumienia.

Inż. B. MODEŚ

O wartości odpadków z cukrowni

Odpadki fabrykacyjne w cukrownictwie dadzą się podzielić na dwie grupy: 1) odpadki, które możemy zużyć jako paszę, 2) odpadki, które możemy zużyć jako nawozy.

Do pierwszej kategorii należałoby zaliczyć poza liśćmi i główkami buraków, które już u rolnika pozostają, wytoki buraczane pod wszelkimi postaciami — i melasę.

Do drugiej kategorii — również melasę, a ściślej biorąc pozostałość — po odpowiedniej przeróbce fabrycznej melasy, t. szlam defekacyjny.

Wytoki otrzymuje się w cukrowniach polskich w kilku postaciach: 1) wytoki mokre nieprasowane, 2) prasowane, 3) suszone, 4) cukrowe t. zw. Steffena (otrzymuje się przez częściowe tylko lutowanie substancji buraków, wytwarza cukrownia m. in. w Gostyniu) 5) celasowane.

Przeważną część wytoków z większości cukrowni w Polsce — zostaje zabierana w stanie zupełnie mokrym lub prasowanym i następnie w celu lepszego przechowania — zostaje zadołowana i zakwaszona.

Wytoki świeże prasowane zawierają średnio 86 proc. wody i 14 proc. suchej masy.

Sucha masa zaś zawiera:

od 0,30 — 0,60 proc. popiołu
od 0,70 — 1,40 proc. białka i amidów
od 5,6 — 10,7 proc. ciał bezazotowych
od 0,03 — 0,11 proc. tłuszczów
od 1,50 — 3,30 proc. błonnika.

Według francuskich badaczy, świeże prasowane wytoki po zadołowaniu, po 4-eh miesiącach tracą około 25 proc. suchej masy. Niektórzy niemieccy badacze twierdzą, że straty te naogół dochodzą do 40 proc., a na mocy przeprowadzonych doświadczeń wnioskuje, że przez zakwaszenie obniża się pożywność wytoków, wskutek rozkładu białka, a jednocześnie wskutek tworzenia się dużej ilości kwasów obniża się również i strawność.

Według badań w Niemczech, można ustalić, że 0,88 kg. suchej masy w dobrze zakwaszonych wytokach, 0,87 kg. suchej masy w wytokach cukrowych i 0,90 kg. suchej masy w wytokach melasowanych — zastępują co do pożywności jeden kg. suchej masy buraków pastewnych.

Stenckhoff analizował i badał wartość odżywczą różnych rodzajów wytoków i doszedł do przekonania, że przy spasilaniu wolami, jeśli przyjmujemy wartość strawną — odżywcza, dla suszonych wytoków 100, to wytoki cukrowe będą miały 108. Wytoki suszone cukrowe i melasowane mają następujący skład:

	Wytoki	
	suszone	cukrowe melasowane
wody	11,2 proc.	8,6 proc.
białka	8,1 proc.	7,1 proc.
tłuszczów	0,6 proc.	0,4 proc.
węglowodanów	58,5 proc.	67,9 proc.
drzewnika	17,6 proc.	11,8 proc.
popiołu	4,0 proc.	4,2 proc.

Zw. b. Uczestników Powstań Narod. R. P.: zebranie zarządu i Komisji strzelania premijowego o godz. 19 u druha prezesa Błażejewskiego, Zielona 2. Zarząd.

Polurze (29. 11.) Tow. Katolickich Rob. Polskich w Lesznie: Zebranie zarządu odbędzie się o godz. 7 wieczorem w Domu Kat. O punktualności przybycie prosi. Prezes.

Niedziela (30. 11.) Zw. b. Uczestników Powstań Narod. Zwołuje roczne walne zebranie o godz. 14 w w lokalu p. Klemczaka, ul. Szkolna. Upraszta się wszystkich członków o punkt. i jaknajwcześniejsze przybycie. W razie małej liczby członków, którzy się zebranie na pół godz. później, powołają wszystkie uchwały i obór nowego zarządu będzie obowiązywał. Goście będą mile widziani, do czasu komunikujemy, że strzelanie o 18.30 rozpoczyna się we wspomnianym lokalu o 18.30, dnia 29 b. m. Premie wystawiane są w lokalu pp. J. J. Górcich w Ryńku. „Za Wolność” Zarząd.

1) Obchód listopadowy w Sem. Nauce. Męskim. W dniu 29 b. m. o godz. 8 rano odbędzie się w auli naszego zakładu uroczysty obchód setnej rocznicy Powstania Listopadowego. Na program poranku składają się popis orkiestry seminarialnej i chóru pod dyr. prof. Materny, przemówienie prof. Szpunara p. t. „Światła i cienie listopadowego czynu”, deklaracja uczniów IV i V kursu, oraz obrazek sceniczny Poraja „Zmarły chwast Polski” reżyserii prof. Szpunara. Dyrekcja Sem. Nauce. Męsk. zaprasza uprzejmie rodziców oraz obywatelstwo na tę piękną uroczystość i ma nadzieję, że tłumnym udziałem w popisie swych synów złoży dowód żywej łączności obu czynników wychowawczych: domu i szkoły. Wstęp bezpłatny. Poranek rozpocznie się punkt. o 8 rano.

1) Uroczystość 100-iej rocznicy w Gama. im. Komeniusza. Uroczysty wieczór młodzieży gimnazjalnej który odbędzie się już dnia 28 listopada b. r. w Auli gimn. będzie niejako zapoczątkowaniem w naszym mieście całego szeregu obchodów związanych ze setną rocznicą tego wielkopolskiego czynu. Na program złożą się: „Hymn Bohaterom Powstania Listopadowego” odśpiewany przez chór gimnazjalny Deklaracje: „29 listopada” Artura Oppmanna i „Dziadusio” Zdzisł. Dębickiego. Odczyt: „O Powstaniu Listopadowym” wygłosi uczeń kl. VII. „Warszawianka” (pieśń bojowa z r. 1831). Deklaracja zbiorowa z towarzyszeniem fortepianu. Dwie pieśni powstańcze: „Marsz obywateli” i „Walecznych tysiąc” wykon. chór gimn. oraz na zakończenie: przemówienie dyrektora zakładu. Bliższe szczegóły w programach. Wstęp na salę: dla dorosłych 1 zł, dla młodzieży 30 gr. Początek o godz. 8.15. wiecz. punktualnie. Zwracamy się do rodziców i przyjaciół młodzieży oraz jej sympatyków — by zechcieli tłumnie wziąć udział w tej uroczystości urzędowej przez najmłodszych — czem zamianisować będą mogli zyskować ku naszej uciechy się młodzieży, jak również a złożyć część tym, co tegi w tej wielkiej walce za Wolność.

1) Koncert religijny Towarzystwa Chóru Kościelnego. We wtorek, dnia 2 grudnia 1930 r. w sali Hotelu Polskiego w Lesznie, punktualnie o godz. 8.15 wiecz. odbędzie się koncert religijny ze współudziałem orkiestry symfonicznej 55 Pozn. pułku p. oraz ks. Paczkowskiego, pp.: prof. Szpunara, prof. Materny, Stróżyka, Galubińskiego, Springera Budzkowskiego i Pijanowskiego. Dyryguje: prof. A. Rymarczyk. Program Część I: Msza in hon. B. Bernardi de Offida Wielka uroczysta Msza B-dur Józefa Haydna a) Kyrie, b) Gloria, c) Credo. Część II: Msza in hon. B. Bernardi de Offida a) Sanctus, b) Benedictus c) Agnus Dei. Część III. Haec Dies — motet 5 głos. Mikołaj Zieliński wykon. parafian podwójny kwintet. Chór Pielgrzymów z op. Tannhäuser Wagnera a capella — wykon. chór męski. — Ceny miejsc od 1 zł do 4 zł. Przedprzedaż biletów w księgarni p. J. Rzepli, Rynek 14. Tel. 168.

1) Publiczne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w dniu dzisiejszym (czwartek) o godz. 7-mej wiecz. w ratuszu. Na porządku obrad m. in. sprawa wyboru organów Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności i sprawa przemianowania 3 głównych ulic miasta.

1) Chór Kościelny. Dziś w czwartek, o godz. 8 wiecz. lekcja śpiewu dla chóru mieszanego z orkiestrą. O punkt. i gromadnie przybycie z powodu ostatniej lekcji przed koncertem uprasza Dyrygent.

1) Przemysłowcy i Rzemieślnicy: Przypomina się członkom, posiadającym deklarację przysłania do Funduszu Zapomogowego przy Związku, aby je wypełnili i do piątku 28 b. m. wieczór złożyli u prezesa p. Placzka, który udzieli również bliższych informacji w sprawie Funduszu. Zwraca się uwagę, że zgodnie z uchwałą walnego zebrania delegatów po dniu 30 listopada br. będą przyjmowani tylko ci członkowie Towarzystw Przemysłowo - Rzemieślniczych (względnie ich żony) którzy nie ukończyli jeszcze 45 lat życia. Do dnia 30 b. m. wiek członka, pragnącego wstąpić do Funduszu Zapomogowego, nie jest określony. Zarząd.

1) Kółka Rolnicze Leszno. Miejskie zebranie Kółka odbędzie się dnia 30 listopada o godz. 12-tej w pok. na sali p. Ińskiego w Ryńku. O liczny udział członków w zebraniu prosi. Zarząd.

1) Zw. Podór. Rez. Rzp. Polsk. Koło Leszno. Dnia 8.12. b. r. o godz. 15 w lokalu zebrania u p. Wolniewicza odbędzie się roczne walne zebranie Kola. Przybycie każdego członka obowiązkowe. W razie nie stawienia się dostatecznej ilości członków odbędzie się zebranie pół godz. później, bez względu na liczbę obecnych i z prawomocnością uchwał.

1) Miejska przychodnia przy ul. Grzybińskiej jest czynna we wtorek od godziny 3—1 popołudniu i w piątki od 8—9 rano. Przychodnia mieści się w szpitalu miejskim przy ul. Młyńskiej.

Z Poznania.

P) Pożegnanie J. E. ks. bisk. Adamskiego. Dnia 24 bm. Józef Zychliński, prezes organizacji Przemysłu i Rolnictwa Zachodniej Polski wydał bankiet na cześć J. E. księdza biskupa Adamskiego, udającego się w najbliższych dniach na Śląsk dla objęcia diecezji śląskiej. Zebranie stało się serdeczną manifestacją uczucia przedstawicieli ziem Wielkopolski i ziem Śląskiej dla wielkich zasług na polu społecznym nowo-mianowanego pasterza śląskiego. W zebraniu wzięło udział liczne grono wybitniejszych działaczy na polu gospodarczym całej zachodniej Polski. Księdza biskupa Adamskiego zęgał imieniem Wielkopolski prezydent Zychliński, a witał imieniem Gór. Śląska dyrektor Ciszewski. Na uroczystości był również obecny J. E. ks. kardynał Hlond. Po przemówieniu dyr. Ciszewskiego, ks. biskup Adamski w serdecznych słowach zęgał Poznań, w którym się wychował i tyle lat przeżył, pracując w różnych instytucjach gospodarczych i społecznych.

P) Utworzenie komisji doradczej Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. Na życzenie związków pracowniczych oraz Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy, komisarz rządowy Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu powołał do życia komisję doradczą, składającą się z trzech pracowników umysłowych, ubezpieczonych

w zakładzie, trzech pracodawców, zatrudniających pracowników umysłowych, oraz z trzech przedstawicieli świata naukowego, ekonomicznego, względnie znawców ubezpieczeń społecznych.

P) Wystawa kanarków. odbędzie się od 29. bm. do 2 grudnia br. w Poznaniu, staraniem Wielkopolskiego Tow. a Hodowców Kanarków. Wystawa ta odbędzie się w restauracji Zamkowej. W dniach od 30 listopada do 1 grudnia br. podobną wystawę organizuje w sali p. Jarockiego, Tow. „Canara”.

P) Konfiskata „Kurjera Poznańskiego”. W dniu wczorajszym uległ konfiskacie Nr. 547 „Kurjera Poznańskiego” z dnia 26 bm. (wydanie wieczorne).

P) Z teatrów poznańskich. Teatr Wielki: 27. 11. „Zmarły oczy”. 28. 11. „Orlow”. 29. 11. Uroczyste przedstawienie ku czci 100-iej rocznicy listopadowej. Teatr Polski: 27. 11. „Wiecznie młody” (premiera). 28. 11. „Wiecznie młody”. 29. 11. Uroczyste przedstawienie ku uczczeniu 100-iej rocznicy Powstania Listopadowego. — Teatr Nowy: 27. 11. „Zarząd przymusowy”. 28. 11. „Zarząd przymusowy”. 29. 11. Uroczyste przedstawienie ku uczczeniu 100-iej rocznicy powstania listopadowego. — Teatr Popularny. 29. 11. „Wierna kochanka”. 28. 11. „Wierna kochanka”. 29. 11. o godz. 5 popoł. „Noc św. Mikołaja”. 29. 11. wiecz. „Wierna kochanka”.

ZABOROWO.

zo) Koło śpiewu „Nowowiejski”. Jutro w piątek o godz. 7.30 lekcja śpiewu w szkole przy rynku. Ze względu na urządzenie wieczornych pieśni i to w tygodniu b. r. uprasza się o punkt. i kompletne przybycie. Dyrygent.

LASOCICE.

Je) Sport strzelecki. Dnia 30 b. m. miesięczne zebranie Kola Sportu Strzeleckiego i Cykl. na sali zebrania o godz. 4 pop. zaś o godz. 2-giej strzelanie na sali. Przybycie członków z powodu omówienia ważnych spraw konieczne i honorowe. Prezes.

le) Celem uczczenia setnej rocznicy rocznicy Powstania listopadowego uchwalili obie gminy Lasocice i Przybyszewo przy współudziale towarzyszy miejscowych urządzić obchód w dniu wybuchu powstania, t. j. 29. 11. uroczystą akademią. W program wchodzi przedstawienie teatralne: „Przysposobienie Wojskowe” i „Po teatrze”. Deklaracje i śpiewy oraz referat o znaczeniu Powstania. Komitet prosi mieszkańców o udekorowanie w tym dniu do mów swoich flagami polskimi i o liczny współudział w tem święcie narodowym. Czysty dochód przeznaczają się na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranowski”. Za Komitet: Gilowska.

BOJANOWO.

bo) Wiadomości kościelne. Z przyszłą niedzielą rozpoczyna się czas adwentowy, post obowiązuje tylko w piątki z wyjątkiem dni suchoodniowych (po III. niedzieli adwentu). Roraty odprowadzają się będą codziennie o 7.15 — druga msza św. o 8.45. W pr. niedzielę uroczyste nabożeństwo za poległych r. 1830, po nabożeństwie zebranie III. zakonu.

bo) Związek Podoficerów Rezerwy Koło Bojanowo urządził w sobotę, dnia 29. listopada br. o godz. 8-mej wiecz. na sali p. Jakubowskiego uroczysty obchód 100-iej rocznicy Powstania Listopadowego. W programie referat okolicznościowy oraz przedstawienie amatorskie pt. „Mogila więcej”, oraz „Posiew wolności”. Program, starannie przygotowany, przyczyni się niewątpliwie do uświetnienia uroczystego obchodu. Przedstawienie dla dzieci i młodzieży w sobotę, dnia 29 listopada 1930 r. o godz. 5-tej popoł. Zarząd Kola.

bo) Setną rocznicę Powstania Listopadowego mia sto nasze obchodzić będzie w niedzielę, dn. 30. 11. z następującym programem: O godz. 10-tej zbiórka miejscowych Towarzystw przed Strzelnicą, o godz. 10.15 wymarsz do kaplicy na nabożeństwo żałobne za poległych. Po popołudniu o godz. 5-tej na sali p. Jakubowskiego uroczysta akademja według następującego programu: 1. 1. Hymn narodowy — orkiestra szkoły roln. 2. Deklaracja — szkoła powszechna. 3. Boże, coś Polskę (chór miesz.) odp. Chór Kościelny. 4. Bógu Rodzic (chór żeński) odp. Chór Kościelny. 5. Odczyt — Ks. prob. Wierchaczewski. II. 6. Boga Rodzic (chór żeński) odp. Chór Kościelny. 7. Modlitwa: Do Ciebie Panie (chór miesz.) odp. Chór Kościelny. 8. Zmarły chwast Polski — dekl. sceniczna z akomp. 9. Śpiew dzieci — szkoła powsz. 10. Mazur Drewnickiego — śpiew z orkiestrą. — Szan. Obywatelstwo miasta i okolicy zaprasza u-przejmnie. Komitet.

WIELKOPOLSKA.

w) Ostrów. (Wiatr rzuca rowerzystę.) W ubiegłą niedzielę wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, spowodowany przez wicher. Rowerzysta Ludwik Sikora z Obory został zepchnięty przez wicher pod nadjeżdżający autobus. Autobus odrzucił rowerzystę w rów. Sikora doznał złamania obojczyka.

w) Inowrocław. (Śmiertelne uderzenie.) W cukierni w Mławach pod Inowrocławiem zabił się podczas przełaczania wagonów przetokowy Stanisław Rodzic z Inowrocławia. Uderzył on głową o wagon tak silnie, że poniósł na miejscu śmierć.

w) Szubin. (Warjat w roli kasjera kolejowego.) W tych dniach wydarzył się w Szubinie niezwykły wypadek. Otóż do kabiny z biletami kolejowymi wtargnął w czasie nieobecności urzędnika niejaki Niezgodził, mieszkaniec Bydgoszczy. Po zabranu dla siebie biletu II. kl. do Żnina, sprzedawał bilety podróznym a pieniądze chował do kieszeni. Zażewana policja, po stwierdzeniu, że intruz jest człowiekiem anormalnym, ułokowała go narazie w więzieniu.

POMORZE.

p) Toruń. (Strasza śmierć w płomieniach.) O negdaj w nocy wybuchł pożar w zabudowaniach gospodarza Józefa Graliewskiego w Pędzewie. Ogień objął cały dom mieszkalny, zajmowany przez 6 rodzin, z taką gwałtownością, że ratowanie dobytku było połączone z wielkim niebezpieczeństwem. W mieszkaniu na pierwszym piętrze znajdowało się młode małżeństwo mianowicie 27-letni Stanisław Stółka z 23-letnią żoną Genowefą. Znajdowali się oni w mieszkaniu w chwili, gdy runęły przepalone schody. Ta droga nie mogła więc absolutnie uciec a skok z okna był również zupełnie wykluczony. Uwięzieni w mieszkaniu małżonkowie wolali rozpaczać o pomoc, jednak olbrzymie płomienie uniemożliwiały dostęp do wnętrza domu. Wkrótce też zawaliła się cała budowa, grabież pod swym gruzami oboje nieszczęśliwych. Ze zgłiszcz dobyto już tylko ich zwłoki.

ŚLĄSK.

s) Katowice. (Wypadek w Kopalni węgla.) Na kopalni Donnersmarka w Wałowicach wskutek pęknięcia rury wodociągowej woda zaala sztolnię położoną 450 m. pod ziemią, zagrażając życiu pracujących tam górników. Na wieść o katastrofie wśród robotników wybuchł popłoch. Zmobilizowano natychmiast ratowników, którzy z narażeniem własnego życia pospieszyli z pomocą zagrożonym. W wyniku akcji ratunkowej udało się wstrzymać napływ wody i po wyprowadzeniu górników sztolnię zamknięto. Szkody wyrządzone przez wodę są znaczne.

BYŁA KONGRESOWKA.

bk) Sosnowiec. (Zderzenie pociągów.) Na stacji Łazy manewrujący pociąg zderzył się z wchodzącym na stację pociągiem towarowym. Skutkiem zderzenia rozbite zostały 4 wagony.

Humor zagraniczny.

— Kochasz ty mnie naprawdę, Edwardzie?
— Ponad wszystko, moja droga!
— A bytyś gotów za mnie umrzeć?
— Nigdy, moja miłość jest nieśmiertelna.
(Journal).

MAŁOPOLSKA.

(mp) Kraków. (Wyborcze porachunki wśród żydów.) Pomiędzy wyborcami głoszącymi na listę sjonistyczną a ortodoksami, którzy głosowali na listę prorządową przyszło w Krakowie do niezwykłych targów. W dzielnicy żydowskiej na Kazimierzu i Strakach zdarzają się masowe bójkki. Rabin dr. Thon, przywódca sjonistów zachodniej Małopolski, który został posłem z listy żydowskiej w Krakowie, nazwał ortodoksów „meim” (nieczyści). Oburzeni ortodoksi zwołali olbrzymie zgromadzenie protestujące i wysłali delegatów do gminy wyznaniowej żydowskiej, której rabinem jest właśnie dr. Thon. Natychmiast zebrał się zarząd gminy, który uchwalił wstrzymać dr. Thonowi pobory rabina.

Program „Radia Poznańskiego”

Piątek, 28. listopada.

7,15 Gazeta poranna. 13,00 Sygnał czasu. 13,05 Koncert gramofonowy. 14,00 Komunikaty PAT'a. Notowania giełdy pien. i zboż-towarowej i cen targ. Rzeźni miejskiej. 14,15 Komunikaty gosp. 17,35 Komunikat „miesiąca Pomorza”. 17,45 Koncert popołudniowy z Warszawy. 18,30 Audycja wokalna. 19,00 Dodatek do gazety porannej. — „Silva rerum” 19,15 Kurs średni jęz. franc. 19,30 „Torem literatury i poezji”. 20,00 Kurs wyższy języka angielski. — Nadprogram z ilustr. muzyczną. 20,15 Koncert symf. (Transmisja z Filharmonii warszawskiej). 22,30 Sygnał czasu. — komunikaty PAT'a, sport, i polic. 22,45 Muzyka taneczna.

Program „Radia Warszawskiego”.

11,40 Przegląd Prasy Krajowej (PAT.) 11,58 Sygnał czasu. 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. Po komunikacie dalszy ciąg muzyki gramof. 13,25 Przerwa. 15,00 Komunikat gospodarczy. 15,20 Przerwa. 15,35 „Kąk krótkofalowy”. 15,50 Lekcja języka francuskiego. 16,15 „Z życia Polskich Zespołów Śpiewaczych”. 16,30 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 „W rocznicę Wyspiańskiego”. 17,45 Koncert orkiestry mando-linistów pod dyr. Al. Szczegółowa. 18,45 Rozmaitości. 19,10 Giełda rolnicza. 19,25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,35 Prasowy Dziennik Radiowy. 19,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Pogadanka muzyczna. 20,15 Koncert symfoniczny z Filharmonii

W) P. Car zostanie w kole prawników.) Trzej adwokaci warszawscy, pp. Berenson, Szumański i Śmiarowski wystąpili do zarządu Koła prawników z wnioskiem wykreślenia z listy członków ministra sprawiedliwości p. Stanisława Cara, który zawiął niewiarą w nieomyślność wnioskodawców. Wniosek ten rozpatrywał zarząd Koła i postanowił go jedno-myślnie odrzucić. Wnioskodawcy obiecali opuścić Koło prawników, w razie nieuwzględnienia ich wniosku.

W) Powstanie reprezentacyjnego klubu lotniczego.) W dniu 30 bm. odbędzie się w Warszawie walne zebranie członków Aeroklubu Akademickiego, oraz Stołecznego Klubu Lotniczego, na którym załatwiona zostanie ostatecznie sprawa połączenia tych klubów w jeden reprezentacyjny klub lotniczy stolicy pod nazwą „Aeroklub Warszawski”.

W) Losy b. więźniów brzeskich. Prasa donosi, jakoby sędzia Demant zgodził się zamienić areszt jako środek zapobiegawczy na kaucję po 10.000 zł względem byłych posłów Dębskiego, Liebermana i Witosa oraz 5.000 zł względem byłego posła Putka.

Warszawskiej. — Po transmisji komunikaty: meteorologiczny, policyjny, sportowy, oraz skrzynka pocztowa techniczna, korespondencje bież. omówi i porad technicznych udzieli kier. Wydz. Propagandy.

Urzędowa Cedula
Giełdy Zbożowej i Towarowej

w Poznaniu

Poznań dnia 28. 11. 1930.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunek wagi nowo, dostawa bieżąca za 100 kg.

	„Cenu orientacyjne” parytet Poznań
Zyto	19,00—19,50
Uspokobienie stałe	25,50—27,00
Pszenica	18,75—21,25
Uspokobienie stałe	25,00—27,00
Jęczmień przemiałowy	18,75—20,00
Uspokobienie spokojne	32,00
Jęczmień browarowy	18,75—20,00
Uspokobienie spokojne	32,00
Owies	18,75—20,00
Uspokobienie stałe	32,00
Maka żytnia 65 % w/w w wor.	32,00
Uspokobienie spokojne	32,00

Włókna szenna 65% w w wor.	44,50—47,50
Uspokobienie spokojne	11,25—12,25
Otręby żytnie	13,00—14,00
Otręby pszenne	14,50—15,50
Rzepak	41,00—43,00
Archiw Victoria	27,00—32,00
Ziemiaki jadalne	2,00—2,50
Siłowa prasowana	2,40—2,50
Siano luzne	7,00—7,40
Siano prasowane nadnośne	7,80—8,40

Dolar amerykański	1	8,88-87
Funt angielski	1	43,15,5
Frank francuski	100	34,90
„ szwajcarski	100	172,09
Marka niemiecka	100	211,86
Gulden olandzki	100	172,64

komite działu redakcyjnego.
Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.
Redaktor odpowiedzialny: Szymon Majewski.
Za dział ogłoszeń odpowiada: Stanisław Szał.
Członkami
Drukarni Leszczyńskiej Sp. z odp. ogr. w Lesznie.

Ogłoszenie.

Podaje się do publicznej wiadomości osobom zainteresowanym, iż katastrofy Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie są do publicznego wglądu od godz. 9—12 w Ratuszu pokój nr. 14 od dnia 1. 12. do 14. 12. 1930 roku wyłożone.

Leszno, dnia 27. listopada 1930 r.

(—) Sobkowiak, burmistrz.

PRZEMYSŁ i HANDEL

zamało docenia znaczenie reklamy, skutkiem czego publiczność niema możliwości zaznajomić się z danymi artykułami. Kupiec polski musi brać przykład z zachodu i jak najwięcej reklamować, a ogłoszenie nawet najmniejsze w

GAZECIE NASZEJ

zapewnia inserentom

POŻĄDANY SKUTEK!

Biedna wdowa zgubiła
plachtę z budy targowej.

Do oddania za wynagrodzeniem: Leszno, ul. Grodzka 6.

Zgubiono

tablice rejestracyjną od autobusu Nr. P. Z. 46777. Oddać za wynagrodzeniem: SMIGIEL, Rynek.

Bank Ludowy

w Rawiczu
płaci najwyższe odsetki od
wkładów.

5 morg lasu
w Święciechowie

przy szosie do Krzycka, na
sprzedaż. Zgł. Święciechowa,
ul. Paderewskiego nr. 5.

MIESZKANIA

od 2 pokoje, poszknice natychmiast lub od 1. 1. 1931 r.
Antoni Wyczyński, — Leszno,
ul. Leszczyńskiej nr. 22 lub
Kościańska 64. Telefon 241

Pokój frontowy

z elektrycznym światłem i osobnym wejściem, dla 2 panów lub pań, natychmiast do wynajęcia. Zgł. przyjmuje Leszno, ulica Osiecka nr. 9, parter.

Bandonje

używana, kupię. KRZYWIŃ,
ul. Gosińska nr. 117.

KINOTEATR „IMPERIAL” (HOTEL POLSKI) — LESZNO

Dziś w czwartek i w dni następne 100 proc. film mówiono-śpiewno-dźwiękowy światowej wytwórni „Metro-Goldwyn-Mayer” pod tytułem:

Trubadurzy New Jorku

(MELODJE BRODWAYU)

W rolach gł.: Anita Page, Bessie Love, Charles King. Wspaniałe rewje kabaretów New Jorku. Mnóstwo pięknych melodii. Film częściowo kolorowany. Nadto dodatek śpiewno-dźwiękowy. Początek o godz. 7 i 9, w niedzielę o 8, 5, 7 i 9. SALA JÓRZANA.

Pokój

elegancko umebl., słoneczny i ciepły, jest do wynajęcia. Wejście niebrzojszące, elektr. światło, łazienka, ogród i t. d., z utrzymaniem lub bez. Adres wskaze eksp. „Głos”.

Starszy

czeladnik obuwniczy
na pierwszorzędną pracę i młodszy do wszelkiej pracy, mogą się zgłosić natychmiast. Andrzej Cieślowski, — Leszno, ulica Osiecka nr. 8.

Uczeń piekarski

może się zgłosić natychmiast. KUBIAK, mistrz piekarski, Zaborowo nr. 8.

Służąca

uczciwa, z gotowaniem potrzebną od 1. 12. 1930. Zgłoszenia do eksp. „Głos”.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W sobotę, dnia 29 bm. o godz. 12-ej sprzedam z gotówką najwięcej dającemu

3 rowery męskie zupełnie nowe

Zbiórka kupujących w moim biurze przy Rynku 26
KOKOT, komornik sądowy, Leszno.

Ubikacje

z centralnem ogrzewaniem, nadające się na biura, natychmiast do wynajęcia.
Zgłoszenia w Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Lesznie, Rynek nr. 2.

NAKAZY ZAPŁATY

poleca

Drukarnia Leszczyńska, ul. Wolności 21

Przedpłata: Na poczeki wraz tygod. „Przyjaciel Rolnika”, „Ogniisko Domowe”, dodatkami powieściowymi i dodatkami ilustrowanymi z ednosc. do domu przez listowego wliczanie z opłatami pocztowymi wynosi kwartalnie 7,08 zł, miesięcznie 2,36 zł, w ekspedycji i agenturach miesięcznie 2,00 zł, z ednoszeniem do domu 2,20 zł. Oddzielny numer 15 groszy.
Ogłoszenia: Wiersz 100 znaków, 1 lin. na str. 6 i 7, 20 groszy. Reklamy 1 lin. w numerze redakcyjnym 60 groszy. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2,00 zł. Przy częstym powtarzaniu udzielają się rabaty. Reklamy konkursowe i dochodzenia sądowych wszelkie rabaty odpadają. Za telefonizację podanie ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe: Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 20376. Skrytka poczt. 22. W razie przesłanki w złaćcie, spowodowanej wyższą siłą, strażków lub tego podobnych, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa do odszkodowania.

Agentury pozamiejscowe: Rawicz: Polowiński i syn, ul. Paderewskiego 6. Bojanowo: Adamczewski. Długołęka: Smigiel. P. Sierant. Sienkiewicz. 24. Gostyń: Kiełmiński, Rynek. Poniów: Stefański, księgarnia. Krobisz: A. Wlekiński. Wolanin: A. Smoczyński, Kościelna nr. 1. Młotek: Górka, Walenty Szynka. Rynek: Sarnowska: Wędk. fryzjer. Jutrosin: J. Ostrowski. Rynek nr. 9. Złoty: M. Caliska ul. Marsz.owska nr. 6. Wilejów: ig. Wojciech. Pogorzel: Kos. drogeria, Rynek. Wielichowo: Dudziak, piekarnia. Dubin: R. Rawicz. R. Kowalski. Wronów: Dalaszyński. Zaborów: Świdra. Rynek i Matyła, Rynek. Włoszakowice: Wojtkowiak, piekarnia. Święciechowa: Koschel. Krzywiń: Bok. Płaczek. R. Osieczna: Szawelski, ulica Leszczyńska. Bukówiec: Górcy, Szymański, piekarnia.